

فارسی و نگارش (۲)

۱-

(مفسر اصغری)

معنی درست واژه‌ها:

درایت: آگاهی، دانش، بینش / بختک: کابوس، موجود خیالی یا سیاهی‌ای که بر روی شخص خوابیده می‌افتد: کابوس / تفریط: کوتاهی کردن در کاری، مقابل افسراط / زنبورک: نوعی توپ جنگی کوچک دارای دو سرخ که در زمان صفوی و قاجاریه روی شتر می‌بستند. / خصال: جمع خصلت، خوبی‌ها / دارالسلطنه: پایتخت

(فارسی (۲) - لغت - ترکیبی)

۲-

(ابراهیم رضایی مقدم)

حمیت: غیرت، جوان‌مردی، مردانگی

(فارسی (۲) - لغت - ترکیبی)

۳-

(سعید پعفری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بگذارند ← بگذارند

گزینه ۲: فراق ← فراق

گزینه ۴: بحر ← پیر

(فارسی (۲) - املا - ترکیبی)

۴-

(الهام مومنی)

املا صحیح کلمه «صغیر» است.

(فارسی (۲) - املا - صفحه ۳۹)

۵-

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

در بیت گزینه ۴ «جناس وجود ندارد، «شمع» تشخیص دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «هندوی خط = تشبیه / «شاه هفت اقلیم» استعاره از «خورشید» است.

گزینه ۲: «سیل فشانی کنایه از اشک ریختن / اغراق در اشک ریختن

گزینه ۳: «لحد مجاز از قبر / الست = تلمیح

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۶-

(سعید پعفری)

جو ذره: تشبیه / پای بکوبی: کنایه / پای کوبیدن ذره: تشخیص / دست گیرد: کنایه / همچو ریگ گرانی: تشبیه

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «قراضه دین: اضافه تشبیهی / زیر زبان نه: کنایه

گزینه ۲: «براق عشق: اضافه تشبیهی / عقل و دلم ببرد: کنایه (براق: مجاز از اسب تندرو)

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۷-

(سعید پعفری)

الف) جناس همسان: جنگ (ساز / مشت)

ب) جناس همسان: نهاد (گذاشت - درون)

پ) واژه‌آرایی: سیر

ت) واژه‌آرایی: خویش (خود)

ث) واژه‌آرایی: بار

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - صفحه ۱۵)

۸-

وجه شبه‌ها عبارتند از:

بیت «ب»: گوارا بودن (تشبیه: زهر چشم مانند قند)

بیت «ج»: پاک کردن دانه (تشبیه: غربال بصیرت)

بیت «ه»: جلوه‌گری (روی چون نوبهار) / پرده‌دری (زلف چون روزگار)

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۹-

(ابراهیم رضایی مقدم)

بازگردانی بیت:

تار و پود مخمل از خواب پریشان بسته‌اند

مفعول متمم فعل

دست بالین کن شکر خواب فراغت را ببین

مفعول مسند فعل مفعول فعل

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۵۴)

۱۰-

(مفسر اصغری)

فعل «نیست» در این گزینه به معنای «وجود ندارد» به کار رفته و «باغ» نهاد است. (باغ: هسته / دلگشا: وابسته)

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۴۳)

۱۱-

(ابراهیم رضایی مقدم)

ترکیب اضافی: چشم تو، فتنه عالم، سر راه، راه خدا ← چهار مورد

ترکیب‌های اضافی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «هوای تو - دست هجر - هجر تو

گزینه ۲: «لب تو - دل من

گزینه ۳: «چشم ابر - احوال من - آو من - گوش وی

(فارسی (۲) - زبان فارسی - ترکیبی)

۱۲-

(ابراهیم رضایی مقدم)

«آید» در بیت گزینه ۳ «فعل اصلی است اما در گزینه‌های ۱»، «۲» و «۴» به ترتیب

«گفته‌اید، دیده‌اید و کشته‌اید» فعل مجهول هستند.

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۳-

(مفسر اصغری)

عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ۴ «به‌طور مشترک: پای‌بندی به رسم و عادت و سنت

را مورد نکوهش قرار داده‌اند و آدمی را به ترک عادت و نوآوری دعوت می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «وفاداری عاشق با جور و ستم معشوق کم نمی‌شود.

گزینه ۲: «ترجیح ضمیر و باطن پاک از چشم باز (بینا)

گزینه ۳: «ارزشمند بودن معشوق و بیان درد و رنج فراق یار

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۴۷)

۱۴-

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

بیت صورت سؤال و گزینه ۳: «توصیف غروب آفتاب و رسیدن شب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «توصیف طلوع صبح

گزینه ۲: «توصیف لشکرکشی از غرب به شرق

گزینه ۴: «تعبیر کردن شفق به خون عاشقان

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۲۸)

۱۵-

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک گزینه‌های دیگر این است که خداوند به قدر ظرفیت هر کس ویژگی‌هایی به

او داده است و عادلانه رفتار کرده است اما در گزینه ۲ «شاعر معتقد است هر کس

آرزویی دارد که در جست‌وجوی آن است.

(فارسی (۲) - مشابه مفهوم صفحه ۱۰)

عربی (بان قرآن (۲))

۱۶-

(مریم شمیرانی)

مفهوم صورت سؤال این است که گرچه رزق مقدر است، ولی عقل حکم می‌کند که برای یافتنش تلاش کنیم در حالی که شاعر در گزینه «۳» معتقد است همان‌طور که بهار از برگ و بار هیچ وقت خالی نمی‌شود، متوکلان به خدا هم به فکر رزق نیستند و می‌دانند رزقشان به هر صورت می‌رسد.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روزی مقدر و معین است ولی باید در طلب آن تلاش کرد.

گزینه «۲»: عاقلان در طلب رزق تلاش می‌کنند ولی عاشق از خون جگر خود روزی می‌خورد.

گزینه «۴»: ما در جست‌وجوی رزقیم و زندگی ما فقط به شکم وابسته نیست.

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۵)

۱۷-

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، «نکا داشتن به توانمندی‌های خود» است؛ در حالی که شاعر در گزینه «۲» معتقد است در هر شرایطی به فکر کمال و رسیدن به عالم بالاست حتی اگر در این راه فدا شود.

(فارسی (۲) - مشابه مفهوم - صفحه ۳۴)

۱۸-

(مریم شمیرانی)

پیام محوری گزینه‌های دیگر «غالب شدن عشق بر عقل»؛ در حالی که در گزینه «۳» عشق مغلوب عقل شده است.

(فارسی (۲) - مشابه مفهوم - صفحه ۵۵)

۱۹-

(مریم شمیرانی)

مفهوم کلی گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» این است که گوشه‌گیری از مردم سبب کمال است اما شاعر در گزینه «۴» معتقد است بعضی از افراد برای فریب مردم گوشه‌گیری اختیار می‌کنند.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عزلت‌نشینان از معرفت عالم بالا بهره‌مند می‌شوند.

گزینه «۲»: عزلت سبب کمال است چنان که سیمرغ با گوشه‌نشینی سلطان پرندگان شد.

گزینه «۳»: همان‌طور که قطره باران با گوشه‌گیری از دریا، گوهر می‌شود، کناره‌گیری از مردم باعث تصفیه روح می‌شود.

(فارسی (۲) - مشابه مفهوم - صفحه ۵۶)

۲۰-

(مریم شمیرانی)

در صورت سؤال شاعر انبوهی سپاه مغول را توصیف می‌کند که هر چند کشته می‌شدند ولی تعدادشان رو به افزونی بود، در حالی که در گزینه «۲» شاعر معتقد است که ممدوحش چندان از سپاه دشمن کشت که دیگر دلاوری در لشکر آن‌ها نماند.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شدت نبرد / گزینه «۳»: نبرد با دشمن / گزینه «۴»: جان‌فشانی سربازان

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۲۹)

۲۱-

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه، صفحه ۱۸)

«قد نری»: گاهی می‌بینیم / «عدد کثیر»: تعداد بسیاری / «قد سماها»: آن‌ها را نامیده‌اند (در این جا) / «الأدباء»: ادیبان

۲۲-

(ولی‌الله نوروزی، ترجمه، ترکیبی)

«من أهم أمور الوالدین»: از مهم‌ترین کارهای والدین (پدر و مادر) / «شهر»: ماه / «شراء»: خریدن / «لأطفالهما»: برای بچه‌هایشان (کودکان خود) / «من المتجر»: از مغازه / «ولکن»: اما / «قیمتها»: قیمت (بهای) آن‌ها / «حسب النوعیات»: مطابق جنس‌ها / «غالیة»: گران

۲۳-

(ولی‌الله نوروزی، ترجمه، صفحه ۳)

«علی الإنسان»: بر انسان است، انسان باید / «أن يُراقب»: مراقبت کند / «صلاته»: نمازش / «لأن»: برای این که / «أفضل الأعمال»: بهترین کارها / «الصلاة»: نماز / «فی وقتها الأول»: در وقت اول آن

۲۴-

(ولی‌الله نوروزی، تعریب، ترکیبی)

پشیمانی: «التدامة» / برای کسی: «لین» / دوست دارد: «یحب» / انسان بسیار دروغگو: «الكذاب» / همنشینی کند: «أن یجالس»

۲۵-

(درویشعلی ابراهیمی، مفهوم، صفحه ۱۹)

ترجمه مصراع داده شده در صورت سؤال این است که «درساره انبارهای آب از سواری که در بیابان‌ها تشنه و سرگرداند، پیرس». و مفهوم آن این است که ارزش آب را این تشنگان می‌فهمند و این مفهوم معادل است با مفهوم گزینه «۳».

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: به اندازه تلاش، بزرگی‌ها به دست آورده می‌شود.

گزینه «۴»: هر کس چیزی بخواهد و تلاش کند، می‌یابد.

۲۶-

(مبیر همایی، لغت، صفحه ۱۱)

جبار: زورگویی که برای کسی نسبت به خود حق را قائل نمی‌شود (نمی‌بیند).

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: انسانی که به بیچارگان کمک می‌کند.

گزینه «۳»: شخصی که در بهترین کارها شرکت می‌کند.

گزینه «۴»: خودپسندی که دروغ می‌گوید و در خیر (خوبی) همکاری نمی‌کند.

۲۷-

(مبیر همایی، لغت و مفهوم، صفحه ۱۵)

با توجه به مفهوم جمله، گزینه «۴» صحیح است. ترجمه عبارت: «کارگران بعد از آن‌که وظایفشان را با دقت به پایان رساندند، به خانه‌هایشان می‌روند.»

۲۸-

(مبیر همایی، لغت، صفحه ۱۵)

ترجمه کلمات عبارت سؤال: «سفید - شجاع‌ترین (شجاع‌تر) - سبز - آبی»

در این مجموعه «اشجع» اسم تفضیل است ولی کلمات دیگر همگی بر رنگ دلالت دارند.

۲۹-

(سعیبر یعفری، قواعد، صفحه ۱۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أَعْلَمُ: فعل مضارع

گزینه «۳»: «لَا تُحْسِنَانِ: مضارع (منفی)

گزینه «۴»: «تَقَرَّبَ: فعل امر

۳۰-

(سعیبر یعفری، مکالمه، صفحه ۱۰)

ای عزیز من، این ترازوی الکترونیکی چند است؟ - غذاخوری‌های ما در این استان ارزان‌ترین غذاخوری است. (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سرور من، قیمت بر حسب رنگ‌ها تفاوت دارد.

گزینه «۲»: «قیمت‌ها از نود و چهار هزار تومان آغاز می‌شود.

گزینه «۴»: «ای خواهرم، قیمتش را نمی‌دانم، ببخشید.

■ ترجمه‌ی متن:

«ایرانی‌ها به‌ویژه دانشمندان و ادیبان از میان آن‌ها، از ابتدا زبان عربی را یاد گرفتند و برای بالا بردن مقامش، بیش از زبان خود تلاش کردند و در این باره کتاب‌های زیادی را در زمینه‌های مختلف تألیف نمودند. به خاطر همین مشاهده می‌کنیم که اکثر کتاب‌ها در زمینه‌های صرف و نحو و غیر آن دو از تألیفات مسلمانان ایرانی است. به خاطر اینکه ایشان اعتقاد نداشتند که این زبان، بیگانه است. زبان عربی، زبان قوم خاصی نیست، بلکه زبانی است که متعلق است به هر کسی که به اسلام ایمان آورده است. زبان دینی، فرهنگی و ادبی ما با این زبان آمیخته شده و به همین علت یادگیری آن برای ما امری ضروری شده است. پس ما باید بپذیریم که یادگیری این زبان، کلید آشنایی ما با فرهنگ اسلامی و تمدن آن است. به آثار ادیبان و دانشمندان ایرانی بنگرید تا ببینید که آنها چگونه به سرودن شعر به عربی و استفاده از واژه‌های عربی افتخار می‌کنند!»

۳۱-

(قاله مشیرپناهی، درک مطلب، صفحه ۱۸)

ایرانی‌ها زبان عربی را می‌آموزند تا اینکه ...

۱) زبان‌شان را فراموش نکنند. ۲) از فرهنگ اسلامی خود دور نشوند.

۳) زبان دین‌شان را نفهمند. ۴) زبان‌شان با عربی آمیخته نگردد!

۳۲-

(قاله مشیرپناهی، درک مطلب، صفحه ۱۸)

سؤال از ما گزینه نامناسب را خواسته است؛ در گزینه «۳» آمده است که «هرکس به اسلام ایمان بیاورد، به زبان عربی صحبت می‌کند.» که چنین چیزی نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دانشمندان ایرانی ما کتاب‌هایی در زمینه‌های صرف و نحو تألیف کرده‌اند.

گزینه «۲»: «ایرانی‌ها اعتقاد داشتند که زبان عربی، برای آنها بیگانه نیست.

گزینه «۴»: «هرکس بخواهد فرهنگ اسلامی ما را بشناسد، باید زبان عربی را یاد بگیرد!»

۳۳-

(قاله مشیرپناهی، درک مطلب، صفحه ۱۸)

«برخورد ایرانی‌ها با زبان عربی چگونه بود؟» در گزینه «۴» آمده است که «در کنار زبان خود، از زبان عربی محافظت نمودند.» که درست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سعی کردند که واژه‌های آن را در فارسی وارد کنند.

گزینه «۲»: «همه اشعارشان را به عربی سرودند.

گزینه «۳»: «تلاش کردند که فرهنگ خود را از آن بگیرند.

۳۴-

(قاله مشیرپناهی، درک مطلب، صفحه ۱۸)

«ما فرهنگ اسلامی خود را نمی‌شناسیم مگر به‌وسیله ...!» گزینه «۲»، یعنی

«یادگیری زبان عربی» درست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بالا بردن مقام زبان عربی.

گزینه «۳»: «آمیختن زبان خود با زبان عربی.

گزینه «۴»: «تألیف کتاب‌هایی زیاد.

۳۵-

(قاله مشیرپناهی، درک مطلب، صفحه ۱۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فعل «تَعَلَّمُوا» در باب «تَفَعَّلَ» و مصدر آن «تَعَلَّمَ» است، لذا باب «تَفَعَّلَ» نادرست است.

گزینه «۳»: «فعل «تُشَاهِدُ: می‌بینیم» مجهول نیست، بلکه معلوم است و نائب فاعل نیز نادرست است.

گزینه «۴»: «المُسْلِمِینَ» اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید (باب إفعال) است نه فعل ثلاثی مجرد.

۳۶-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه ۲۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: «كَلِمَةً (أَمْرًا): بسیار امر کننده»، گزینه «۳»: «كَلِمَةً (حَسَبًا): بسیار حل کننده» و در گزینه «۴»: «كَلِمَةً (جَبَّارًا): بسیار ستمگر» اسم مبالغه هستند.

۳۷-

(مریم آقاپاری، قواعد، صفحه‌های ۱۲، ۱۴ و ۲۳)

«فارسی» صفت برای «مُعْجَم» است.

۳۸-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۲۱ و ۲۲)

«المُسْتَحْدِمِینَ» اسم فاعل از باب «إِسْتِعْمَال» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «المُسْتَمْع» اسم فاعل از باب «إِفْتِعَال» است. «صاحب» اسم فاعل ثلاثی مجرد است.

گزینه «۲»: «مُخْتَرِع» اسم فاعل از باب «إِفْتِعَال» است.

گزینه «۴»: «المُنْتَظِرُونَ» اسم فاعل از باب «إِفْتِعَال» است.

۳۹-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۵، ۷ و ۹)

«أَكْثَرُ» اسم تفضیل و «المَلَاعِبُ» (مفردش المَلْعَب) اسم مکان است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «المَحْكَمَةُ» اسم مکان است.

گزینه «۳»: «أَطْوَلُ» اسم تفضیل است.

گزینه «۴»: «خَيْرُ» در این جا به معنی «بهترین» اسم تفضیل است.

۴۰-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه ۵ و ۶)

«الأَرَادِلُ» (جمع الأَرْدَل) و الأَفْاضِلُ (جمع الأَفْضَل) دو اسم تفضیل جمع در این عبارت هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: «كَلِمَةً (أَخْرَى): در گزینه «۲»: «كَلِمَةً (أَهَمَّ): در گزینه «۴»: «كَلِمَةً

«أَرْفَعُ» اسم‌های تفضیل و مفرد هستند.

دین و زندگی (۲)

۴۱-

(مفسر آقا صالح، هدایت الهی، صفحه ۱۰ و ۱۱) امام کاظم (ع) می‌فرماید «ای هشام خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد: «رسلاً مبشّرین و منذرین» جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند.»

۴۲-

(سیره‌های سرکشیک‌زاره، هدایت الهی، صفحه ۷ و ۸) جمله «آمدنم بهر چه بود» در مصراع اول به «درک هدف زندگی» و جمله «به کجا می‌روم آخر» در مصراع دوم به «درک آینده‌ی خویش» اشاره دارد.

۴۳-

(مفسر آقا صالح، هدایت الهی، صفحه ۹) مکاتب فکری مختلف از ابتدای تاریخ تا کنون، به سؤال‌های برتر و بنیادین پاسخ‌هایی داده‌اند و امروزه نیز بیش از گذشته، بازار این پاسخ‌ها داغ است. به همین جهت هم، سرگردانی انسان امروز از گذشته بیشتر شده است.

۴۴-

(سیره‌های سرکشیک‌زاره، هدایت الهی، صفحه ۲) مایه‌ی حیات بخش و اساس زندگی در جهان، آب است که آیه‌ی شریفه «وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ» صراحتاً به آن اشاره دارد.

۴۵-

(مفسر رضا فرهنگیان، ترکیبی، صفحه ۱۹ و ۲۰) پایین بودن سطح درک انسان‌ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه‌ی کامل زندگی از عوامل تجدید نبوت‌ها بود، در عصر نزول قرآن، با اینکه مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند. اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع به میزانی بود که می‌توانستند کامل‌ترین برنامه‌ی زندگی را دریافت و حفظ کنند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به‌دست آورند. به همین جهت می‌بینیم که با ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام، نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند.

۴۶-

(مفسر رضایی‌نقا، تداوم هدایت، صفحه ۱۹) لازمه‌ی ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. هر پیامبری که مبعوث می‌شد، بیان خود را در سطح فهم و درک مردم ارائه می‌کرد. این مفهوم در حدیث پیامبر اکرم (ص) آمده است: «إِنَّا مَعَاذِ الْأَنْبِيَاءِ أَمَرْنَا أَنْ نَكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عَقْلِهِمْ: ما پیامبران مأمور شده‌ایم، که با مردم به اندازه‌ی عقلشان سخن بگوییم»

۴۷-

(مفسر مقرر، تداوم هدایت، صفحه ۱۷ و ۲۳) قرآن کریم می‌فرماید: «قطعاً دین نزد خدا اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیپیمودند مگر پس از آنکه به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت» قرآن کریم، منشأ اصلی اختلافات را آن دسته از رهبران دینی می‌داند که پیامبر جدید را انکار می‌کردند.

۴۸-

(مرتضی‌مسنی‌کبیر، تداوم هدایت، صفحه ۱۷) با توجه به آیه‌ی ۶۷ سوره‌ی آل عمران: «ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی، بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود.»

۴۹-

(مفسر رضایی‌نقا، تداوم هدایت، صفحه ۱۸ و ۱۹) فطرت مشترک انسان‌ها، منشأ دین واحد الهی و وحدت تعالیم انبیاست. خداوند در عرصه‌ی عمل، در دین از انسان‌ها می‌خواهد تا فضائل اخلاقی مانند عفت، راستگویی و امانتداری را کسب نمایند و از رذائل اخلاقی، مانند ظلم، نفاق، دروغ و ریا دوری کنند. همه‌ی پیامبران مردم را به این امور فراخوانده‌اند به همین دلیل محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است. در واقع همه‌ی آنها یک دین آورده‌اند.

۵۰-

(مفسر ابراهیم مازنی، ترکیبی، صفحه ۱۷ و ۳۳) خداوند در قرآن کریم، اختیار کردن دینی جز اسلام «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا»، را موجب عدم قبول از طرف خداوند و خسارت در آخرت می‌داند: «فَلَنْ يَقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ».

خداوند یک دین برای انسان برگزیده است (اسلام) و به همه‌ی پیامبران فرمان داده است تا همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند و راه تفرقه‌ی بیش‌نگیرند. دین واحد الهی یا اسلام، در آیه‌ی «قطعاً دین نزد خداوند اسلام است...» مؤکد واقع شده است.

۵۱-

(مفسر رضایی‌نقا، آخرین پیامبر، صفحه‌های ۳۰، ۳۳ و ۳۴) اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است. همان‌طور که خداوند به مسلمانان دستور داده است: «قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَ مَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ... بگوئید: ما به خدا، و به آنچه بر ما نازل شده ایمان آوردیم و به آنچه بر ابراهیم و...» نیاز به امنیت، نیازی ثابت است، اما چگونگی تأمین امنیت با ابزارها و اسلحه‌های مختلف، نیازی متغیر است.

۵۲-

(مرتضی‌مسنی‌کبیر، ترکیبی، صفحه‌های ۲۹، ۳۵ و ۳۶) یکی از عوامل ختم نبوت «حفظ قرآن کریم از تحریف» است، با تلاش و کوشش مسلمانان در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع‌آوری و حفظ قرآن داشت. این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین جهت این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد و جاودانه باقی می‌ماند. دانشمندان در نوشته‌های گذشته خود تجدیدنظر می‌کنند و آنان کتاب‌های گذشته خود را اصلاح می‌نمایند ولی قرآن آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند، و لذا این موضوع به اعجاز محتوایی یعنی انسجام درونی در عین نزول تدریجی اشاره دارد.

۵۳-

(ابوالفضل امرزهره، معجزه‌ی جاویدان، صفحه ۴۱) هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام می‌داد که هیچ‌کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آن‌ها نبود. قرآن کریم این کارهای خارق‌العاده را «آیت» یعنی نشانه و علامت نبوت می‌خواند و اندیشمندان اسلامی آن را معجزه می‌نامند؛ زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می‌شود.

۵۴-

(مرتضی‌مسنی‌کبیر، معجزه‌ی جاویدان، صفحه ۴۶ و ۴۸) قرآن کریم در آیه‌ی ۸۲ سوره‌ی نساء می‌فرماید: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»: آیا در قرآن تدبیر نمی‌کنند و اگر از نزد غیر خدا باشد قطعاً در آن اختلاف و ناسازگاری می‌یافتند» قرآن تأکید بر تفکر در قرآن دارد و اگر قرآن از جانب غیر خدا بود حتماً در آن تعارض و ناسازگاری وجود داشت. هم‌چنین قرآن کریم می‌فرماید: «وَ مَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُطُ بِمِمْكَ إِذًا لِارْتَابِ الْمُبْتَلَنَ» که براساس آن، اگر پیامبر (ص) خواندن و نوشتن می‌دانستند، اهل باطل (کجروان) به شک می‌افتادند.

زبان انگلیسی (۲)

(امیر فویم‌لی)

۶۱-

ترجمه جمله: «کدام جمله از نظر گرامری غلط است؟»
«وقتی به فرانسه رفتم، از موزه‌های جالب زیادی بازدید کردم.»

نکته مهم درسی:

“museum” اسم قابل شمارش است و با توجه به کلمه “many” قبل از آن، باید “s” جمع داشته باشد.

گزینه «۱»: کلمه “time” غیرقابل شمارش است و چون این‌جا زمان اندک در معنای مثبت به کار رفته است، پس از “a little” استفاده می‌کنیم. واژه “tea” هم با واحد خود یعنی “cup” به‌درستی به کار رفته است.

گزینه «۲»: کلمه “book” قابل شمارش است و برای آن از صفت “a lot of” می‌توان استفاده کرد.

گزینه «۳»: کلمه “friend” قابل شمارش است و اگر بخواهیم بگوییم دوستان اندک باید از “a few” یا “a few” استفاده کنیم. چون معنای جمله مثبت است، پس از “a few” استفاده می‌شود.

(گرامر)

(ساسان عزیزی نژاد)

۶۲-

ترجمه جمله: «همسر جان او را ترک کرد، صرفاً به خاطر این‌که او شغل خوبی نداشت.»

- (۱) به‌طور روان و سلیس
(۲) به‌طور شگفت‌انگیزی
(۳) صرفاً، فقط
(۴) تا حد زیادی

(واژگان)

ترجمه متن کلوز تست:

ضرب‌المثل یک گفته کوتاه مشهور است که چیزی را بیان می‌کند که عموماً درست است یا بسیاری از افراد به آن اعتقاد دارند. معنی غالباً خیلی متفاوت از معنی تک‌تک کلماتی است که ضرب‌المثل را می‌سازند. ضرب‌المثل‌ها در بیش‌تر زبان‌ها وجود دارند. بسیاری از آن‌ها درباره اعتقادات یا واقعیت‌های مشابه هستند، اما روشی که آن‌ها گفته می‌شوند ممکن است متفاوت باشد.

(علی عاشوری)

۶۳-

- (۱) ایجاد کردن
(۲) ابراز کردن، بیان کردن
(۳) مرور کردن
(۴) تجربه کردن

(کلوز تست)

(علی عاشوری)

۶۴-

- (۱) مکرر
(۲) مطلق
(۳) متفاوت
(۴) مطلوب

(کلوز تست)

(علی عاشوری)

۶۵-

نکته مهم درسی:

“more” برای مقایسه به کار می‌رود و “much” همراه با اسامی غیرقابل شمارش می‌آید. “most” به معنی «بیش‌تر» و “the most” به معنی «بیش‌ترین» است. با توجه به متن، جای خالی با کلمه “most” کامل می‌شود.

(کلوز تست)

(علی عاشوری)

۶۶-

- (۱) روش
(۲) نکته
(۳) اخبار
(۴) شبکه

(کلوز تست)

۵۵-

(مهمر آقاصالح، معجزه جاویدان، صفحه ۴۱ و ۴۲)

اینکه دمیدن حضرت عیسی (ع) در قالب پرنده موجب زنده شدن آن می‌شود، بیانگر تفاوت آن با مصنوعات بشری است و عامل مؤثر در وقوع آن، اذن الهی است. قرآن کریم می‌فرماید: «فانفخ فيه فيكون طيراً باذن الله: و در آن می‌دمم، به اذن خدا پرنده‌ای شود.»

۵۶-

(همیر حسین‌پور، معجزه جاویدان، صفحه ۴۴ و ۴۵)

در بیان اعجاز لفظی قرآن باید گفت: شیوه خاص بیان قرآن و بیان معارف ژرف و عمیق با کلمات زیبا و متناسب حقیقتی بود که از همان آغاز نزول مورد توجه همگان حتی مخالفان قرار گرفته بود. همین زیبایی لفظی سبب نفوذ خارق‌العاده در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و اندیشمندان تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند.

۵۷-

(مهمر آقاصالح، مسئولیت‌های پیامبر (ص)، صفحه ۵۵)

عبدالله بن مسعود می‌گوید: «ما ده آیه از قرآن را از پیامبر فرا می‌گرفتیم و بعد از اینکه در معنای آن تفکر می‌کردیم و به آن عمل می‌نمودیم، بار دیگر برای یاد گرفتن آیات بعدی، نزد پیامبر می‌رفتیم.»

۵۸-

(همیر حسین‌پور، مسئولیت‌های پیامبر (ص)، صفحه ۵۵ و ۵۶)

پیامبر (ص)، در راستای مسئولیت دریافت و ابلاغ وحی، قرآن کریم را که به تدریج نازل می‌شد مرتب و تنظیم می‌کرد و در اختیار آیندگان قرار می‌داد. و عبارت «یتلوا علیهم آیاته» نیز بیانگر همین مسئولیت است.

۵۹-

(قرشته کیانی، مسئولیت‌های پیامبر، صفحه ۶۱)

اگر پیامبری در دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم معصوم نباشد دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد و امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

معصوم بودن پیامبر در اجرای احکام الهی باعث می‌شود مردم او را سرمشق خود کنند و به گمراهی دچار نشوند.

اگر پیامبر در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی معصوم نباشد، انحراف در تعالیم دین پیدا می‌شود و اعتماد مردم به دین از بین می‌رود.

۶۰-

(مهمر آقاصالح، مسئولیت‌های پیامبر، صفحه ۵۶ و ۵۹)

قرآن کریم می‌فرماید: «لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ... وَان كَانُوا مِن قَبْلِ لَقِي ضَلَالٍ مِّبِينٍ». بنابراین ارسال رسول خدا (ص) برای تعلیم و تبیین تعالیم دین، و بهره‌مندی از ایشان، منتی است از جانب خداوند بر مؤمنین که از گمراهی آشکاری که از قبل در آن بودند، خارج شوند.

عدم مراجعه به طاغوت به عدم گرفتاری به «گمراهی عمیق» اشاره دارد نه «گمراهی آشکار».

ترجمه متن درک مطلب:

از حدود ۱ میلیون کلمه در زبان انگلیسی، سخنگور معمولی انگلیسی زبان ۶۰,۰۰۰ کلمه از این کلمات را می‌داند. علاوه بر کمک کردن به یاد گرفتن املا و معانی کلمات، توانایی در استفاده از فرهنگ لغت به‌طور مؤثر و منظم، یک راه عالی برای بهبود مهارت‌های زبان انگلیسی شما از طریق محدوده‌ای از اطلاعات مفید دیگر در کاربرد زبان روزمره و دستور زبان می‌باشد.

در ابتدا، فرهنگ لغت مناسب را انتخاب کنید. هم‌چنین ایده خوبی است تا گاهی اوقات فرهنگ لغت خود را ارتقاء دهید تا به آخرین کلمات جدید اضافه شده به فرهنگ لغت در هر سال دسترسی داشته باشید.

علاوه بر این، خرید واژه‌نامه‌های تخصصی را در صورتی که در دوره تحصیل یا حرفه‌ای شما مفید هستند در نظر داشته باشید. چند نمونه از لغت‌نامه‌های تخصصی عبارتند از لغت‌نامه‌های زبان، لغت‌نامه‌های فنی، واژه‌نامه‌های مصور و غیره.

به‌علاوه، توجه داشته باشید که بسیاری از کشورها دارای لغت‌نامه‌های بومی خود هستند که ممکن است مفیدتر از جست‌وجوی یک فرهنگ لغت از جایی نامشخص باشد، مانند فرهنگ لغت آکسفورد در انگلستان، فرهنگ لغت Webster در ایالات متحده و غیره.

در آخر، برخی مدارس، دانشگاه‌ها و محل‌های کار ترجیح می‌دهند که از یک فرهنگ لغت خاص استفاده کنند. این به دلیل حفظ یک سبک و درک مناسب در میان همه آن‌هایی است که از آن‌ها استفاده می‌کنند؛ بنابراین، اطمینان حاصل کنید که برای تکالیف، ویرایش و گزارش‌های خود از فرهنگ لغت مناسب استفاده می‌کنید.

۶۷-

ترجمه جمله: «براساس متن، ما نمی‌توانیم به آخرین کلمات جدید دسترسی داشته باشیم، مگر این‌که فرهنگ لغت خود را ارتقا دهیم.»

(پهرا ۳) (درک مطلب)

۶۸-

ترجمه جمله: «کلمه مشخص شده "purchasing" (خریدن) مترادف کلمه "buying" می‌باشد.»

(پهرا ۳) (درک مطلب)

۶۹-

ترجمه جمله: «ضمیر مشخص شده "them" به "dictionaries" (لغت‌نامه‌ها) اشاره دارد.»

(پهرا ۳) (درک مطلب)

۷۰-

ترجمه جمله: «در متن اشاره شده‌است که لغت‌نامه‌ها، املائی ما و فهمیدن معانی کلمات را بهبود می‌بخشند.»

(پهرا ۳) (درک مطلب)

۷۱-

ترجمه جمله: «من برای دریافت گذرنامه‌ها مشکل زیادی نداشتم. فقط یک مشکل با عکس داشتم، چرا که آن یک عکس قدیمی بود.»

بخش اول جمله منفی است، پس با "no" به‌کار نمی‌رود. "trouble" به معنای «مشکل، دردسر» اسم غیرقابل‌شمارش محسوب می‌شود، پس با "many" هم متناسب نیست. با توجه به معنی جمله "any" (هیچ) گزینه مناسبی نخواهد بود.

(گرامر)

۷۲-

ترجمه جمله: «او هنگامی که به تعطیلات می‌رفت، تعداد زیادی کتاب با خودش برد، اما در طول اقامتش فقط چند تا از آن‌ها را خواند.»

"book" اسم قابل‌شمارش است و نمی‌تواند با "a little" در گزینه "۲" تناسبی برقرار کند. "any" در گزینه "۳" در جمله‌های منفی و سؤالی به‌کار می‌رود. با توجه به مفهوم جمله، گزینه "۱" هم نمی‌تواند درست باشد.

(گرامر)

۷۳-

ترجمه جمله: «کتاب آن قدر ماهرانه طراحی شده‌است که می‌تواند دانش‌آموزان را قادر سازد تا به اهداف خود در بهتر یادگرفتن انگلیسی برسند.»

۱) مرتب کردن (۲) ترک کردن (۳) رسیدن (۴) دور زدن
تکنه مهم درسی: واژه "meet" به معنی «ملاقات کردن» به معنای «رسیدن به» و «برآورده کردن» نیز به‌کار می‌رود.

(واژگان)

۷۴-

ترجمه جمله: «معلمی که در موردش صحبت می‌کنید، به هیچ وجه باتجربه نیست. او تقریباً ۲۲ ساله است.»

۱) علامت (۲) قیمت (۳) مهارت (۴) وسیله
تکنه مهم درسی: واژه "means" به معنی «وسیله، ابزار» در ترکیب "by no means" به معنی «به هیچ وجه» به‌کار می‌رود.

(واژگان)

۷۵-

ترجمه جمله: «کارگران قول داده‌اند که ساختمان را تا آن جایی که می‌توانند خیلی زود تکمیل کنند.»

۱) تأکید (۲) توانایی (۳) فکر (۴) موفقیت
تکنه مهم درسی: واژه "ability" به معنی «توانایی» در ترکیب "to the best of one's ability" به معنی «تا آن جایی که شخص می‌تواند» به‌کار می‌رود.

(واژگان)

۷۶-

ترجمه جمله: «اگر پول کافی برای پرداخت بابت این را ندارید، می‌توانم در قبال آن کامپیوتر قدیمی‌تان را بردارم.»

۱) مبادله کردن (۲) شرح دادن (۳) داستان گفتن، روایت کردن (۴) توسعه دادن
تکنه مهم درسی: عبارت "in exchange for something" به معنای «در قبال چیزی» است.

(واژگان)

۷۷-

ترجمه جمله: «امتحان میان‌ترم معمولاً برای معلم‌هایی ارزش‌های اطلاع‌دهنده دارد که می‌خواهند بدانند که نتایج امتحان پایان‌ترم چگونه خواهد بود.»

۱) غیرقابل‌شمارش (۲) مقایسه‌ای (۳) استمراری (۴) اطلاع‌دهنده
تکنه مهم درسی: (واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

زبان به روش‌های مختلفی استفاده می‌شود. در تجارت و در کار آموزشی به‌طور رسمی و در میان اعضای خانواده و دوستان به‌طور غیررسمی. وقتی که مردم به زبانی صحبت می‌کنند و می‌نویسند، آن‌ها به راه‌های قابل‌قبولی در به‌کار بردن کلمات و ترکیب کردن آن‌ها در جملات می‌رسند و کاربرد استاندارد در گرامر، املا، علائم نگارشی و معنی را توسعه می‌دهند. استفاده غیراستاندارد مردم را گیج می‌کند. بنابراین، خوب نوشتن در ابتدا، صحیح نوشتن است. آن از استفاده استاندارد در گرامر پیروی می‌کند. گرامر، بررسی کلمات و شیوه‌ای که آن‌ها در جملات ترکیب می‌شوند است. موسیقی‌دان‌ها با نت‌های موسیقی و نقاشان با رنگ‌ها و نویسندگان با کلمات کار می‌کنند. کلمات اجزای سازنده انشاها هستند، نحوه قرار گرفتن آن‌ها قالب انشا را ایجاد می‌کند.

۷۸-

ترجمه جمله: «کاربرد استاندارد به قوانین زبان موردقبول توسط افرادی که از آن استفاده می‌کنند، اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۷۹-

ترجمه جمله: «از متن می‌توانیم متوجه شویم که زبان در سطوح متفاوتی استفاده می‌شود.»

(درک مطلب)

۸۰-

ترجمه جمله: «ترتیب کلمات در نگارش قالب نوشتن را می‌سازد.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱۲)

۸۱-

(امیر زراندوز، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۴)

می‌دانیم گزاره جمله‌ای است خبری که ارزش آن دقیقاً درست یا دقیقاً نادرست است. ضمناً جملات امری، عاطفی، سؤالی و سلیقه‌ای گزاره نیستند. هم‌چنین هر عبارتی که قابل ارزش‌گذاری نباشد گزاره محسوب نمی‌شود. نمی‌توان گفت درس ریاضی سخت‌ترین درس برای یادگیری است چون موضوعی سلیقه‌ای است.

۸۲-

(امیر زراندوز، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۴)

اگر یک جدول از n گزاره ساده مختلف تشکیل شده باشد، تعداد حالت‌های ارزشی آن برابر است با:

$$۳۲ = ۲^۵ \rightarrow \text{برای ۵ گزاره } ۲^n = \text{تعداد ردیف‌های جدول}$$

۸۳-

(اسماعیل زارع، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۳ تا ۱۱)

چون p درست و q نادرست است لذا ترکیب فصلی آنها دارای ارزش درست است و ترکیب عطفی q با گزاره دلخواه r نادرست است.

$$p \vee q \equiv T \vee F \equiv T, q \wedge r \equiv F \wedge r \equiv F$$

$$(p \vee q) \Rightarrow (q \wedge r) \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

حال ارزش تک‌تک گزینه‌ها را می‌یابیم:

$$۱) \sim (q \wedge r) \equiv \sim (F \wedge r) \equiv \sim F \equiv T$$

$$۲) p \wedge \sim q \equiv T \wedge \sim F \equiv T \wedge T \equiv T$$

$$۳) p \vee r \equiv T \vee r \equiv T$$

$$۴) \sim p \vee q \equiv \sim T \vee F \equiv F \vee F \equiv F$$

پس گزاره گزینه «۴» هم‌ارزش با گزاره صورت سؤال می‌باشد.

۸۴-

(مانره مؤمنی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۳ تا ۱۱)

گزاره «اگر دو عدد زوج باشند، آنگاه مجموع آنها عددی زوج است»، گزاره‌ای درست است ولی عکس آن گزاره‌ای درست نیست زیرا ممکن است دو عدد فرد باشند و جمع آنها زوج باشد، پس این گزاره دو شرطی نادرست است. گزاره‌های گزینه‌های دیگر درست می‌باشند و به‌عنوان تمرین بیشتر خودتان بررسی کنید.

۸۵-

(مهمر بھیرایی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	$\sim p$	$p \vee \sim p$	$p \Leftrightarrow (p \vee \sim p)$	$p \wedge \sim p$	$p \Rightarrow (p \wedge \sim p)$	$p \Leftrightarrow \sim p$
T	F	T	T	F	F	F
F	T	T	F	F	T	F

$p \Rightarrow (p \Leftrightarrow \sim p)$	$\sim p \Rightarrow p$	$p \Rightarrow (\sim p \Rightarrow p)$
F	T	T
T	F	T

با توجه به جدول، ارزش گزاره گزینه «۴» همواره صحیح است.

۸۶-

(فرزاد روشنی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۶ و ۷)

گزاره شرطی زمانی دارای ارزش نادرست است که مقدم آن درست و تالی آن نادرست باشد.

استقلال قهرمان نشود گزاره مقدم است که باید درست باشد و پدram ناراحت نخواهد شد گزاره تالی است که باید نادرست شود، پس پدram ناراحت خواهد شد، یعنی گزینه «۴» صحیح است.

۸۷-

(مانره مؤمنی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

ابتدا ارزش هر یک از گزاره‌ها را تعیین می‌کنیم:

$$۱) (\sim p \wedge q) \Rightarrow r \equiv (\sim T \wedge F) \Rightarrow r \equiv F \Rightarrow r \equiv T$$

این گزاره به انتفای مقدم درست است.

$$۲) (q \Leftrightarrow r) \vee p \equiv (F \Leftrightarrow r) \vee T \equiv T$$

ترکیب فصلی گزاره درست با هر گزاره دلخواه دارای ارزش درست است.

$$۳) r \Rightarrow (q \Rightarrow p) \equiv r \Rightarrow (F \Rightarrow T) \equiv r \Rightarrow T$$

چون ارزش تالی درست است، لذا ارزش این گزاره همواره درست است و به ارزش بستگی ندارد.

$$۴) (p \Rightarrow q) \wedge r \equiv (T \Rightarrow F) \wedge r \equiv F \wedge r \equiv F$$

ترکیب عطفی هر گزاره نادرست با هر گزاره دیگر، نادرست است.

لذا تنها گزینه «۴» نادرست است که نقیض آن دارای ارزش درست است، پس گزاره گزینه «۴» صحیح است.

۸۸-

(هاری پلور، استدلال ریاضی، صفحه ۱۳ و ۱۵)

$$۱) p \Rightarrow q$$

نماد ریاضی استدلال قیاس استثنایی به صورت $(۲) p$ می‌باشد که با توجه به $\therefore q$

گزینه‌ها، استدلال گزینه «۴» به این صورت است و استدلال گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ مغالطه می‌باشند که نتیجه آنها ممکن است درست نباشد.

۸۹-

(امیر مضموریان، استدلال ریاضی، صفحه ۱۶ تا ۱۸)

در مرحله «۳» $(۲b)^۲$ به صورت $۲b^۲$ نوشته شده است که نادرست است. $((۲b)^۲ = ۴b^۲)$

۹۰-

(امیر مضموریان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

اگر $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد دو حالت ممکن است رخ دهد: ۱) p درست و q نادرست ۲) p نادرست و q درست، حال باید بررسی کنیم که از ۴ گزاره داده شده، کدام گزاره (ها) در هر دو حالت ارزش درست دارند.

الف) اگر q نادرست و p درست باشد چون $p \Rightarrow q$ با q ترکیب فصلی شده، درست است.

ب) اگر p نادرست و q درست باشد $p \Rightarrow q$ درست است و ترکیب فصلی آن با q هم درست است.

پ) در هر دو حالت، یکی از p یا q درست است. پس $p \vee q$ در هر دو حالت درست است و $\sim p \vee (p \vee q)$ هم درست است.

د) در هر دو حالت، یکی از p یا q نادرست است، پس ارزش $p \wedge q$ در هر دو حالت نادرست و ارزش نقیض آن یعنی $\sim (p \wedge q)$ در هر دو حالت درست است.

ت) اگر p درست و q نادرست باشد، $\sim q \Rightarrow p$ درست و در نتیجه $(p \Rightarrow q) \vee (\sim q \Rightarrow p)$ درست است اگر p نادرست است اگر p نادرست و q درست باشد $p \Rightarrow q$ درست است و در نتیجه $(p \Rightarrow q) \vee (\sim q \Rightarrow p)$ درست است و در نتیجه $(p \Rightarrow q) \vee (\sim q \Rightarrow p)$ درست است پس این گزاره هم همواره درست است.

۹۷- (معمد بگیری، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	~p	~q	p ⇒ q	(p ⇒ q) ∧ ~q	((p ⇒ q) ∧ ~q) ⇒ ~p
T	T	F	F	T	F	T
T	F	F	T	F	F	T
F	T	T	F	T	F	T
F	F	T	T	T	T	T

پس ارزش گزاره مورد نظر همواره درست است.

۹۸- (معمد زرین‌کفش، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

می‌دانیم هم‌ارز گزاره شرطی به صورت $p ⇒ q ≡ p ∨ q$ می‌باشد، حال با استفاده از این رابطه داریم:

$$\text{حال با استفاده از هم‌ارزی} \rightarrow (p ⇒ r) ∧ (q ⇒ r) ≡ (¬p ∨ r) ∧ (¬q ∨ r) \\ p ∨ (q ∧ r) ≡ (p ∨ q) ∧ (p ∨ r)$$

$$\text{حال با استفاده از قوانین دمورگان} \rightarrow (¬p ∧ ¬q) ∨ r \\ ¬p ∧ ¬q ≡ ¬(p ∨ q)$$

$$\text{حال با استفاده از هم‌ارزی گزاره شرطی} \rightarrow ¬(p ∨ q) ∨ r$$

$$(p ∨ q) ⇒ r$$

با استفاده از جدول ارزش گزاره‌ها نیز می‌توانستید این هم‌ارزی را ثابت کنید ولی بسیار زمان‌بر است.

۹۹- (هاری پلاور، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	r	p ⇒ r	~r	q ∨ ~r	(p ⇒ r) ⇔ (q ∨ ~r)
F	T	F	T	T	T	T
T	F	T	T	F	F	F
F	F	T	T	F	F	F

۱۰۰- (معمد زرین‌کفش، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

ارزش گزاره دو شرطی زمانی درست است که هر دو گزاره آن هم‌ارز باشند، پس برای بررسی گزاره دو شرطی سؤال دو حالت در نظر می‌گیریم:

۱) حالت اول هر دو گزاره نادرست باشند، که این حالت ممکن نیست زیرا q نمی‌تواند دو ارزش داشته باشد.

$$(p ⇒ q) ⇔ (q ⇒ r) ≡ (p ⇒ q) ⇔ (q ⇒ r) \\ \begin{matrix} \text{F} & \text{F} & \text{T} & \text{F} & \text{T} & \text{F} \\ \text{F} & \text{F} & \text{F} & \text{F} & \text{F} & \text{F} \end{matrix}$$

۲) حالت دوم هر دو گزاره درست باشند، در این حالت با دو حالت در نظر گرفتن برای q، ارزش‌های p و r را تعیین می‌کنیم:

$$(p ⇒ q) ⇔ (q ⇒ r) ≡ (p ⇒ q) ⇔ (q ⇒ r) \\ \begin{matrix} \text{T} & \text{T} & \text{T} & \text{T} & \text{T} & \text{T} \\ \text{T} & \text{T} & \text{T} & \text{T} & \text{T} & \text{T} \end{matrix}$$

$$(T \wedge F \Rightarrow T) \Leftrightarrow (T \Rightarrow T)$$

$$(F \Rightarrow F) \Leftrightarrow (F \Rightarrow T \wedge F)$$

اگر q درست باشد، الزاماً r درست و p می‌تواند درست یا نادرست باشد، در این حالت داریم:

$$(p \wedge \sim r) \vee q \equiv (p \wedge \sim T) \vee q \equiv F \vee q \equiv q$$

اگر q نادرست باشد، الزاماً p نادرست است و r می‌تواند درست یا نادرست باشد:

$$(p \wedge \sim r) \vee q \equiv (F \wedge \sim r) \vee q \equiv F \vee q \equiv q$$

پس ارزش گزاره $(p \wedge \sim r) \vee q$ هم ارزش q است.

۹۱- (امیر محمودیان، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

$$\left(\frac{x}{3} - \frac{x}{4}\right) \Rightarrow \frac{50}{100} \sqrt{x}$$

پنج‌ده درصد جذر آن عدد دوبرابر تفاضل ربع عددی از ثلث آن تفاضل ربع عدد از ثلث آن پس عبارت صحیح به صورت «دو برابر تفاضل ربع عددی از ثلث آن عدد، سه واحد بیشتر از پنج‌ده درصد جذر آن عدد است» می‌باشد.

۹۲- (خریره هاشمی، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۵ تا ۲۷)

در نمودار تابع ثابت، تمامی مقادیر تابع به ازای هر عضوی از دامنه همواره روی خطی موازی محور X قرار دارند، که با توجه به این تعریف، نمودار مربوط به گزینه «۴» مربوط به تابع ثابت می‌باشد.

۹۳- (خریره هاشمی، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = c$ می‌باشد که ضابطه آن مستقل از x می‌باشد. لذا ضریب جمله x می‌بایست در این ضابطه صفر باشد.

$$f(x) = (a-2)x + 2a - 1 \xrightarrow{a-2=0 \Rightarrow a=2} f(x) = (2-2)x + 2 \times 2 - 1 \\ \Rightarrow f(x) = 3$$

پس ضابطه تابع ثابت $f(x) = 3$ می‌باشد که به ازای هر مقدار x مقدار آن ۳ می‌باشد. بنابراین:

$$\Rightarrow f(2) + f(-2) = 3 + 3 = 6$$

۹۴-

(شقایق راهبریان، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

مقدار تابع ثابت $f(x) = k$ به ازای هر مقدار ورودی همواره برابر k است، لذا داریم:

$$kf(k) = 6 - f(2) \xrightarrow{f(k)=f(2)=k}$$

$$k \times k = 6 - k \Rightarrow k^2 + k - 6 = 0$$

$$\Rightarrow (k+3)(k-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k+3=0 \Rightarrow k=-3 \\ k-2=0 \Rightarrow k=2 \end{cases}$$

۹۵-

(شقایق راهبریان، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

در تابع ثابت مؤلفه دوم همه زوج‌های مرتب با یکدیگر برابرند، لذا داریم:

$$f = \{(3, m+n), (m, 2), (4, m-2)\}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m-2=2 \Rightarrow m=4 \quad (1) \\ m+n=2 \xrightarrow{(1)} 4+n=2 \Rightarrow n=-2 \end{cases}$$

۹۶- (معمد زرین‌کفش، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

راه حل اول: اگر p و q را دو گزاره دلخواه در نظر بگیریم، طبق جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	~p	~q	q ⇒ p	p ∨ q	(q ⇒ p) ∧ (p ∨ q)
T	T	F	F	T	T	T
T	F	F	T	T	T	T
F	T	T	F	F	T	F
F	F	T	T	T	F	F

پس هم‌ارز گزاره مربوط به صورت سؤال خود گزاره p می‌باشد.

راه حل دوم: با استفاده از هم‌ارزی گزاره شرطی داریم:

$$q \Rightarrow p \equiv q \vee p$$

$$(q \Rightarrow p) \wedge (p \vee q) \equiv (\sim q \vee p) \wedge (p \vee q)$$

$$\equiv (p \vee \sim q) \wedge (p \vee q) \xrightarrow{\text{با استفاده از عکس قانون توزیع پذیری}} p \vee (\sim q \wedge q)$$

$$\equiv p \vee F \equiv p$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۰۸- (سعیر بَغفَری، تشبیه، صفحه ۲۷)
شب من: از تیرگی زلف حور / از تیرگی رای اهریمن / زشت چون ظلم / بیکرانه چو
حرص / تیره چون محنت / سیه چو حزن است

۱۰۹- (سمیه خان‌بیلی، سبک عراقی، صفحه ۳۹)
مذعبان عرفان به درسی کردن عرفان و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن مفاهیم
آن پرداختند: در نتیجه در این دوره، کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته نشد.

۱۱۰- (سمیه خان‌بیلی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)
مرزبندی صحیح پایه‌های آوایی مصرع‌ها:
الف) رو سینه را چون شیشه‌ها هفت آب شوی از کینه‌ها: رو سی ن را / چُن شسی ش
ها / هف تاب شو / از کی نِ ها

ب) سود بازگان دریایی خطر ممکن نگردد: سو دِ بازگان در یا ای خَ طرُم اکن نَ گَر دد
ج) گر چه دانستم که پاک از خاطرم بگذاشتی: گر چِ دانس اتم کِ یا کز ا خاطر م بگ / داش تی
ه) رقیب انگشت می‌خاید که سعدی چشم بر هم نه: ر قی بن گش ا ت می خا ی د ا ک
سع دی چش ا م بر هم نِه

۱۱۱- (مهم‌ترین هوشیاری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۵ و ۱۶)
نثر کتاب «المعجم فی معاییر اشعار العجم» در مقدمه مصنوع و در اصل کتاب، ساده و
عالمانه است. نثر کتاب «تاریخ جهانگشا» مصنوع و دشوار است. نثر کتاب
«مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.

۱۱۲- (مهم‌ترین هوشیاری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶)
در این دوره، عراق عجم و مهم‌تر از آن شهر شیراز در حکم مرکز ادبی این عصر
به‌شمار می‌رفت.

۱۱۳- (اعظم نوری‌نیا، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)
بیت‌های «الف» و «ب» هر کدام چهار پایه آوایی و در هر پایه، چهار هجا دارند:

چ را عا قل	ن ین دی شد	ه مَر آ غا	ز یا یان را
تا ت را در	دی ن با شد	ق د ر در مان	را چ دانی

تشریح گزینه‌های دیگر:

بیت «ب» و «ت»: هر کدام چهار پایه آوایی و در هر پایه، سه هجا دارند:

چ در دز	ت دا رم	د وا از	ک جو یم
خ شاطر	ف بس تا	ن دس تا	ن مس تان

بیت «ت»: چهار پایه آوایی و در هر پایه، چهار هجا دارد:

ور ن ش وی	قل ب ش کن	بر س ر می	دان چ ک نی
-----------	-----------	-----------	------------

۱۱۴- (سیرمهم مرتنی دینانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۲ و ۱۳)
سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم سبک غالب متون ادب فارسی بود.
مغولان در اوایل قرن هفتم به نواحی مرزی ایران حمله کردند و به نظام اقتصادی،
کشاورزی و فرهنگی ایران آسیب رساندند. بزرگانی چون نجم‌الدین کبری و
فریدالدین عطار نیشابوری در یورش ویرانگر مغول، کشته شدند. کمال‌الدین
اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه بود که خود در اصفهان به دست مغولان
کشته شد.

۱۱۵- (سیرمهم مرتنی دینانی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)
موارد ذکر شده در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب با پایه‌های آوایی «درختان» و
«داستانک» برابر است.
پایه‌های آوایی گزینه «۴» با پایه‌های آوایی صورت سؤال برابر نیست.
درختان: U -- / پرده‌ای: - U
داستانک: U -- / دلارام: U -- U

۱۰۱- (اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)
مثنوی «تحف‌الاحرار»، نام یکی از مثنوی‌های جامی است که به پیروی از نظامی سروده
است. «جمشید و خورشید» مثنوی‌ای سروده سلمان ساوجی است. «عشاق‌نامه» نام
مثنوی فخرالدین عراقی است. «بوستان» سعدی در قالب مثنوی است.
سایر آثار: «بهارستان» به نثر و به تقلید از گلستان سعدی نوشته شده است.
«صد پند» از طنزهای مثنور عبید زاکانی است.
«فیه ما فیه» از آثار مثنور مولانا است.
«طبقات ناصری» از آثار مثنور قرن هفتم است.

۱۰۲- (اعظم نوری‌نیا، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)
در بیت گزینه «۴» واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون دیده می‌شود که از ویژگی‌های
شعر سبک خراسانی است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: پرهیز از زهد ربایی
گزینه «۲»: توجه به صفا و بالایش درون
گزینه «۳»: اعتقاد به قضا و قدر

۱۰۳- (هژبر رحیمی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)
«عطاملک جوینی»، از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت.
«سعدی»، در ادبیات تعلیمی سخن‌گوی ضمیر خودآگاه ایرانی است.
نکته بانی و انتقادهای ظریف اجتماعی «عبید زاکانی» معروف است.
«مولانا»، در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه‌ای پدید آورد.
«شاه نعمت‌الله ولی»، در تصوف و طریقت مقامی بلند داشت.
«سلمان ساوجی» در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته است.

۱۰۴- (هژبر رحیمی، تشبیه، صفحه ۲۹)
در بیت گزینه «۳» تشبیه گسترده به کار رفته است.
بهشت (مشبه) / هم چون (ادات تشبیه) / کف دست (مشبه‌به)
تشریح فشرده در سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: خم زلف تو، [مانند] دام است: تشبیه فشرده غیراضافی
گزینه «۲»: کمان ابرو: تشبیه فشرده اضافی
گزینه «۴»: لاله‌رخ: تشبیه فشرده

۱۰۵- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)
شکل صحیح جداسازی پایه‌های آوایی مصرع گزینه «۳» بدین صورت است:
آن چ در آ ی نی نم / ان م نم

۱۰۶- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد، تشبیه، صفحه ۲۹)
تشبیه فشرده غیر اضافی: رخسارش آتش [است] / دل بیچارگان سپند [است] / لعل
لبش، می [است]
تشبیه فشرده اضافی: لعل لب
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: بر سان آتش = تشبیه گسترده
گزینه «۲»: می عشق = تشبیه فشرده اضافی
گزینه «۴»: مصرع دوم = تشبیه فشرده غیر اضافی

۱۰۷- (سعیر بَغفَری، سبک عراقی، صفحه ۳۶ و ۳۸)
تشریح عبارتهای نادرست:
الف) در شعر این دوره، لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آنها را لغات عربی
گرفته است.
ب) ملاحسین واعظ کاشفی کلیل و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را
«انوار سهیلی» نامید.
ت) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت.

۱۱۶-

(اعظم نوری‌نیا، تشبیه، صفحه ۲۹)

«غبار هستی» در بیت «الف»، «مرغ جان» در بیت «ب» و «عشق، سلطانی است» در بیت «ج» تشبیه هستند.

۱۱۷-

(سیرمهر مدنی رینانی، تشبیه، صفحه ۲۹)

در بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۱»، تشبیه فشرده غیراضافی به کار رفته است:

بیت صورت سؤال: تو [امانند] دانه هستی

بیت گزینه «۱»: من [امانند] برگ خشک هستم

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: من همچون برق سوختم: تشبیه گسترده

گزینه «۳»: چراغ دیده: تشبیه فشرده اضافی

گزینه «۴»: کتاب عمر: تشبیه فشرده اضافی

۱۱۸-

(سیرمهر مدنی رینانی، سبک عراقی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: محاکمة اللغتين و بابرنامه هر دو به ترکی، از آثار این دوره هستند.

گزینه «۳»: در این دوره حاشیه‌نویسی‌های متعددی به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت.

گزینه «۴»: نثر ساده این دوره را نمی‌توان فصیح و بلیغ دانست.

۱۱۹-

(مفهرم عرفان هوشیاری، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳)

با توجه به وزن شعر، موارد گزینه «۴» برای جاهای خالی بیت، مناسب نیست.

وزن شعر: -U -- / -U -- / -U -- / -U -- / -U -- / -U --

۱۲۰-

(مفهرم عرفان هوشیاری، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

با توجه به این‌که شاعر در بیت گزینه «۴» از معشوق زمینی سخن می‌گوید، این بیت، مربوط به سبک خراسانی است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: اشاره به زهد ریایی

گزینه «۲»: برتری عشق بر عقل

گزینه «۳»: اعتقاد به قضا و قدر

تاریخ (۲)

۱۲۱-

(مبیه مبیی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۵ تا ۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تاریخ‌نگاری سلسله‌ای با گسترش در میان سلسله‌های محلی، با تاریخ‌نگاری محلی پیوستگی یافت.

ب) تک‌نگاری، از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد. در این نوع تاریخ‌نگاری مؤلفان به اشاره فرمانروا، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، توصیف و ثبت و ضبط می‌کردند.

۱۲۲-

(بهرروز یبوی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۴ تا ۴۶)

معاویه که توسط علی (ع) از حکومت شام برکنار شده بود، به بهانه خون‌خواهی عثمان، به سرکشی پرداخت. عثمان برخی از صحابه پیامبر (ص) هم‌چون ابوذر غفاری و عمار یاسر، را که نسبت به رفتار منصوبان خلیفه انتقاد و اعتراض داشتند را تبعید کرد. ابوبکر در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت‌نامه مکتوبی عمر بن خطاب را به جانشینی خود معرفی کرد. افرادی هم‌چون طلحه و زبیر بیعت خود را با علی (ع) شکستند (پیمان شکنان) و جنگ جمل را بر ایشان تحمیل کردند.

۱۲۳-

(مهری کارزان، اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۳، ۲۷ و ۲۹)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) سران مشرک در ابتدای دعوت اسلامی، مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند.

ج) طائف شهری ثروتمند در نزدیکی مکه بود.

۱۲۴-

(مبیه مبیی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۲ و ۳)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: مورخان، برای آگاهی از چگونگی وقوع رویدادهای گذشته، به منابع مختلفی رجوع می‌کنند.

گزینه «۲»: تاریخ، علمی متکی بر روش و قواعد خاص خود است.

گزینه «۴»: برج‌ها، آب‌انبارها، معابد، خانقاه‌ها، از گونه‌های منابع تاریخ ایران دوره اسلامی تا پایان عصر صفوی هستند (منابع غیرنوشتاری) که به مورخان، برای فهم عمیق تر و بازسازی دقیق تر گذشته‌ها کمک می‌کنند.

۱۲۵-

(بهرروز یبوی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۵)

با فتح مصر به فرماندهی عمرو عاص، سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت و شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند. گروه‌هایی از پیروان آیین یهود که در اسکندریه و سایر نقاط مصر پراکنده بودند، به دلیل، عدم حمایت امپراتور روم از آنان در برابر مسیحیان، از او ناخشنود بودند.

۱۲۶-

(مهری کارزان، اسلام در مکه، صفحه ۲۱)

الف) وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله خود، موجب به وجود آمدن تعصب یا عصبیت قبیله‌ای شده بود. تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های بی‌دری در شبه جزیره عربستان داشت.

ب) از جمله شاخص‌ترین سنن و ارزش‌های حاکم بر نظام قبیله‌ای، افتخار به حسب و نسب، احترام به روابط خونی و خویشاوندی، اطاعت بی‌چون و چرّا از رئیس یا شیخ قبیله و پشتیبانی بی‌قید و شرط از افراد قبیله در هر شرایطی بود.

۱۲۷-

(مبیه مبیی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۳)

مهم‌ترین رسالت مورخان، تلاش برای فهم دقیق رویدادهای گذشته است. در گذشته، مورخان برای تشخیص و تعیین اصالت اخبار و اسناد (شواهد و مدارک) یک رویداد تاریخی، روش‌ها و فنونی را به کار می‌گرفتند. برخی از این روش‌ها حتی تا به امروز نیز معتبرند.

۱۲۸-

(آزاره میرزائی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه‌های ۳۷، ۳۹ و ۴۱)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) مورخان سال نهم هجری را سال و فود نامیده‌اند.

ب) پس از پیمان صلح حدیبیه، پیامبر (ص) سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

۱۲۹-

(آزاره میرزائی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه‌های ۳۲، ۳۵ و ۳۸)

الف) پیمان عقبه دوم، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود.

ب) پیمان‌نامه عمومی مدینه یا به تعبیر رایج عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به‌شمار می‌رود.

ب) قرآن صلح حدیبیه را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

۱۳۰-

(مجموعه‌ی هسینی صفا، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

الف: در روش تاریخ‌نگاری تحلیلی، مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آنها، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

ب و ت: در تاریخ‌نگاری روایی، سعی بر این بوده است تا تعیین درستی یا نادرستی مطالب به خواننده واگذار شود. تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد.

پ: در تاریخ‌نگاری ترکیبی، به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌شود. بلاذری و دینوری از جمله تاریخ‌نگاران مشهور این روش بودند.

تاریخ (۲) (شاهد «گواه»)

۱۳۱-

(کتاب جامع، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۴، ۶ و ۷ کتاب درسی)

معروف‌ترین آثار تاریخ‌های محلی عبارتند از: تاریخ سیستان، تاریخ رویان و فارسنامه معروف‌ترین آثار تاریخ‌های سلسله‌ای عبارتند از: التاجی فی اخبار الدولة الدیلمیه، تاریخ

بیهقی و تاریخ عالم‌آرای عباسی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: هر دو آثار مربوط به تاریخ‌های محلی است.

گزینه ۲: تصویر اول مربوط به تک‌نگاری و تصویر دوم یکی از انواع سفرنامه است.

گزینه ۳: تصویر اول و تصویر دوم مربوط به نمونه‌هایی از کتاب‌های تاریخی است.

۱۳۲-

(کتاب جامع، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۲ کتاب درسی)

کتاب «عیون الانباء فی طبقات الاطباء اثر ابن ابی أصیبعه» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «۲»: انساب الاشراف از تألیفات بلاذری است.

گزینه ۴: «۴»: الطبقات الکبری از جمله تألیفات ابن سعد کاتب واقدی می‌باشد.

۱۳۳-

(کتاب جامع، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۸ کتاب درسی)

در روش موضوعی، سال محور و اساس نگارش تاریخ نیست. بلکه یک موضوع خاص محور تاریخ‌نگاری قرار می‌گیرد.

۱۳۴-

(کتاب جامع، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۴ کتاب درسی)

در روش سنجش اعتبار و نقد روایت‌کننده، پژوهشگران و مورخان موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده، محل تولد و زندگی، گرایش‌های فکری و مذهبی، سیاسی و جایگاه علمی او، علائق و انگیزه‌های او و نیز فاصله زمانی و مکانی نقل‌کننده خبر با اصل خبر را مورد توجه قرار می‌دهند.

۱۳۵-

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۰ و ۳۱ کتاب درسی)

ساکنان شهر یثرب در دوران جاهلیت، شامل دو گروه یهود و عرب بودند و مردم یثرب اندکی پیش از هجرت، درصدد بودند شخصی به نام عبدالله بن ابی را به ریاست خویش برگزینند.

۱۳۶-

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۱ کتاب درسی)

اغلب مردم شهر یثرب به کشاورزی اشتغال داشتند و از درآمد و رفاه اقتصادی بالایی برخوردار نبودند.

۱۳۷-

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۱ کتاب درسی)

قحطانیان یا قبایل عرب جنوبی (یمنی‌ها) به قحطان، نواده سام، پسر حضرت نوح (ع) منسوب هستند. عدنانیان یا قبایل عرب شمالی، به عدنان نواده حضرت اسماعیل فرزند حضرت ابراهیم خلیل (ع) که به قولی جد بیستم پیغمبر اسلام نیز هست. زندگی چادرنشینی و نظام قبیله‌ای در سرتاسر شبه جزیره عربستان، حتی در شهرهای مکه، طائف و یثرب رواج داشت.

۱۳۸-

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۷ کتاب درسی)

تأمل در فهرست مسلمانان نخستین نشان می‌دهد که بیشتر آنان شامل دو گروه می‌شدند: یک گروه جوانان متعلق به خاندان با نفوذ و اشرافی قریش و گروه دیگر فقیران و مستضعفان مکه.

۱۳۹-

(کتاب جامع، تنبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۲ کتاب درسی)

ابوبکر، عمر و ابوعبیده جراح از گروه مهاجران در سقیفه بنی ساعده حضور داشتند. سرانجام، پس از گفت‌وگو و بحث‌هایی که در آن جلسه صورت گرفت، نخست عمر و ابوعبیده و سپس تعدادی از انصار حاضر در سقیفه با ابوبکر به عنوان خلیفه بیعت کردند.

۱۴۰-

(کتاب جامع، تنبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۶ کتاب درسی)

برخی سیاست‌های خلیفه سوم، علاوه بر ایجاد نارضایتی در میان مسلمانان، باعث تشدید اختلافات و اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعه اسلامی شد.

جغرافیا (۲)

۱۴۱-

(مجموعه هسینی صفا، انسان و ناحیه، صفحه ۱۷)

الف) بیابان لوت

ب) افغانستان و پاکستان

ج) انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها

۱۴۲-

(مبینه مهبی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۳۳)

به‌طور کلی، بیابان‌ها، بخش‌هایی از مناطق خشک هستند. برای بیابان تعاریف متعددی ارائه شده است که در همه آنها بر دو ویژگی بیابان تأکید می‌شود: کمبود بارش و تبخیر زیاد. بارندگی سالانه بیابان‌ها کمتر از ۵۰ میلی‌متر است و حتی ممکن است چند سال بارندگی نداشته باشند. بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد قرار دارند.

۱۴۳-

(مبینه مهبی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۴ و ۵)

هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آنها تفاوت دارد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۴۴-

(معمومه سسینی صفا، انسان و ناحیه، صفحه‌های ۱۲، ۱۷ و ۱۸)
شهرها، استان‌ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می‌شوند؛ زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند. نواحی طبیعی بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند. استفاده از صفحه‌های خورشیدی مربوط به «نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند» می‌باشد. (تصویر صفحه ۱۲)

۱۴۵-

(مفرد عرفان هوشیاری، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۵ و ۸)
الف) بودایی ← ۰/۹٪ / سیک ← ۱/۷٪
ب) با توجه به نقشه صفحه ۸ کتاب درسی، پراکندگی ناحیه زبان فرانسه مربوط به منطقه غربی این کشور است.
پ) میانگین بارندگی سالانه بارش نواحی «آذربایجان و زاگرس» و «خراسان شمالی» هر دو ۳۱۲ میلی‌متر است.
توضیح نکات درسی:
میانگین سالانه بارش نواحی «خزر شرقی» و «کردستان» هر دو ۵۲۹ میلی‌متر است.

۱۴۶-

(بهرروز یبسی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۳ و ۲۴)
مایل بودن محور زمین بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید موجب می‌شود که طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه روشن و تاریک و طول روز و شب و فصول مختلف سال در نواحی مختلف و در نیمکره شمالی و جنوبی متفاوت باشد و وقتی هوا سرد می‌شود، مولکول‌های آن به هم نزدیک‌تر می‌شوند و تعدادشان در واحد حجم بیشتر می‌شود.

۱۴۷-

(بهرروز یبسی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۷ و ۲۸)
بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی) بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید؛ جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند و در نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که توده‌های مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در آب و هوای معتدل بارش در دوره سرد سال بیشتر از دوره گرم است و مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار است و طبقه‌بندی اقلیمی کوپن بر مبنای سه معیار بارش، دما و پوشش گیاهی انجام شده است.

۱۴۸-

(بهرروز یبسی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۳۲)
بارش در نواحی بسیار خشک (نیمه بیابانی) ۱۰۰-۵۰ میلی‌متر در سال است. بیابان تکه‌ماکان، گبی و ترکستان از بیابان‌های نوع سرد محسوب می‌شوند.

۱۴۹-

(آرزو میرزائی، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۴۱، ۴۴ و ۴۶)
الف) گرم و مرطوب
ب) شیمیایی
پ) آب‌های جاری و یخچال‌ها
ت) کوه‌های زاگرس

۱۵۰-

(آرزو میرزائی، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۳۸ و ۳۹)
الف و ب) دشت‌ها: سرزمین‌های پست و نسبتاً هموارند که در میان کوه‌ها یا در کنار سواحل و یا در میان فلات‌ها و کف دره‌ها قرار گرفته‌اند. نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسان‌ها را دشت‌ها تشکیل می‌دهند و از مهم‌ترین اشکال زمین هستند که با وسعت‌های مختلف، در همه قاره‌ها وجود دارند.
پ) فلات‌ها: سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً همواری هستند که در کوهستان‌ها محصور بوده و کناره‌های آنها با شیب تند به نواحی پست متصل می‌شود.

۱۵۱-

(صبیه مهبی، جهان فرهنگی، صفحه‌های ۳، ۴، ۶ و ۷)
تشریح عبارات دیگر:
گزینه «۱»: در پرسش‌های بنیادی هستی‌شناسانه، با پرسش‌هایی از این قبیل: «آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟» روبه‌رو می‌شویم.
گزینه «۲»: تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان نیستند. از دیدگاه کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند، طبیعت در مقابل جهان انسانی قرار دارد.
گزینه «۴»: بخش اجتماعی (جهان فرهنگی)، زندگی اجتماعی انسان‌ها را دربرمی‌گیرد. این بخش هویت فرهنگی دارد و فرهنگ خود، محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.

۱۵۲-

(آرزو میرزائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۲، صفحه ۲۸ و ۲۹)
الف) امپراتوری روم
ب) نهم هجرت
پ) فتح مکه
ت) ده سال

۱۵۳-

(صبیه مهبی، جهان فرهنگی، صفحه‌های ۵، ۷ و ۸)
تصویر صورت سؤال در گزینه «۲»، مربوط می‌شود به دیدگاه سوم؛ یعنی کسانی که هر سه جهان فرهنگی، ذهنی و تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند.

۱۵۴-

(آرزو میرزائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۲، صفحه ۳۱)
الف) استبداد قومی از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد.
ب) استبداد استعماری چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.
پ) استبداد قومی می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.
ت) استبداد قومی پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت.

۱۵۵-

(آرزو میرزائی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰ و ۴۲)
الف) اومانیزم مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است.
ب) سکولاریسم پنهان شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی را نفی نمی‌کنند.
پ) هنر قرون وسطی بر بعد معنوی و آسمانی تأکید می‌کرد.
ت) روشنگری در معنای خاص به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود.

۱۵۶-

(الهام میرزائی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۸، ۳۹ و ۴۳)
تشریح عبارات نادرست:
الف) در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا هدف مستقلى نیست بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد.
ب) در سکولاریسم، همه ظرفیت‌های انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این جهانی می‌شود.
پ) اومانیزم از نتایج منطقی سکولاریسم است.

۱۵۷-

(بهرروز یبسی، نمونه‌های فرهنگ جهانی، ۱، صفحه ۲۱)
مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آنها، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های جهانی شدن را نداشت. آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار می‌گرفتند که به لحاظ نظامی از آنان شکست خورده بودند.

۱۵۸-

(بهرزویی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۳ تا ۲۵)

گزینه ۱: درست - درست

گزینه ۲: نادرست (مربوط به استعمار نو است) - درست

گزینه ۳: درست - نادرست (مربوط به استعمار قدیم است)

گزینه ۴: درست - درست

۱۵۹-

(ممدابراهیم مازنی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵ و ۱۶)

- دوقطبی شدن جهان ← فقدان ویژگی عدالت و قسط شده است.

- وقوع بحران‌های روحی و روانی برای بشر ← فقدان ویژگی معنویت

- نداشتن معیار برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف ← فقدان ویژگی حقیقت

- ناتوانی در دفاع از هویت خود ← فقدان ویژگی عقلانیت

۱۶۰-

(ممدابراهیم مازنی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۵ و ۱۶)

برخی فرهنگ‌ها رویکرد جبرگرا و غیرمسئول دارند. فرهنگ‌های جبرگرا منکر نقش

انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند. قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها

را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

صهیونیسم، آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد

دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت به این نژاد به کار می‌گیرد.

گونه نخست فرهنگ جهانی، فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن ناظر

به قوم، منطقه یا گروه خاصی است. چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی

خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.

فلسفه

۱۶۱-

(ممدطاهر کریمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

آدمی چنانچه قدرت تفکر و استدلال‌ورزی خود را تقویت نماید و به عبارت دقیق‌تر

فلسفه ورزیدن را بیاموزد، فواید و ثمراتی از جمله استقلال در اندیشه، دوری از

مغالطه و راهی از عادت‌های غیرمنطقی برایش حاصل می‌گردد. شناخت فیزیکولوژی

انسان از جمله فواید تفکر فلسفی به حساب نمی‌آید و شناخت آن منوط به آشنایی

با علوم طبی و تجربی است.

۱۶۲-

(ممدطاهر کریمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

از آنجا که فلسفه و تفکر فلسفی علاوه بر باورها به اهداف و رفتارهای انسان نیز جهت

می‌دهد، به همین خاطر باید گفت که معنای زندگی منوط به باورهای گوناگون در

رابطه با نحوه زیستن و به عبارت دیگر تفکر فلسفی است. فلسفه نقش

تعیین‌کننده‌ای در معنابخشی به زندگی انسان‌ها و اهداف آن‌ها دارد.

توضیح نکات درسی:

از آنجا که معنای زندگی علاوه بر باورهای خاص، به رفتار و اعمال انسان نیز مربوط

می‌شود باید گفت که فلسفه مبنای باورهای گوناگون اعم از باورهای مربوط به

هستی‌شناسی و اخلاق و رفتار را مورد تحقیق و پژوهش قرار می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: فلسفه مبنای معنابخشی به زندگی است نه بالعکس، آن‌گونه که در این

گزینه ذکر شده است.

گزینه ۲: فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی خود اوست.

گزینه ۳: کسانی که به این امور کمتر می‌اندیشند در انتخاب هدف و معنای زندگی

نیز دقت کمتری دارند.

۱۶۳-

(سیرممدرضا آزرکسب، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۵ تا ۱۷)

قطع یارانه افراد ثروتمند، ترجیح منافع جمعی بر منافع فردی است که مبتنی بر سوسیالیسم و اصالت جامعه است.

توضیح نکات درسی:

سوسیالیسم به معنای ترجیح منافع جمعی بر منافع فردی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: این گزاره به نفع کارخانه‌داران است، نه به نفع جامعه که تعداد کارگران در آن بیش از کارخانه‌دارانند، پس این گزاره نیز مبتنی بر سوسیالیسم نیست.

گزینه ۲: حفظ جان سربازان در جنگ به نفع سربازان است، اما کسب پیروزی به نفع کل جامعه است، پس در این گزاره نیز منافع فردی بر منافع جمعی ترجیح داده شده است.

گزینه ۳: مجاز بودن تردد خودروهای شخصی در همه خیابان‌های شهر از لحاظ دسترسی به نفع دارندگان این خودروهاست، اما به لحاظ آلوده شدن هوا به همه ضرر می‌رساند، پس در این‌جا منافع فردی بر منافع جمعی ترجیح داده شده است.

۱۶۴-

(سیرمصطفی موسویان، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده یا جنبه فلسفی در آن‌ها غلبه داشته، از یونان باستان به یادگار مانده است. به همین جهت از سرزمین یونان به عنوان «مهد تفکر فلسفی» یاد می‌کنند. در آنجا بود که دانش فلسفه شکل گرفت و تفسیر جهان با روش عقلانی رایج شد.

۱۶۵-

(سیرمصطفی موسویان، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲)

تالس که مانند دیگر اندیشمندان آن دوره به دنبال یافتن مبدأ تغییرات و دگرگونی‌ها بود، عقیده داشت که آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهاست.

هراکلیتوس عقیده داشت درباره یک لیوان که تا نصف آن آب است، هم می‌توان گفت نیم لیوان خالی است و هم می‌توان گفت نیم آن پر است و این دو جمله تضادی با یکدیگر ندارند. پس وجود این اضداد است که جهان را می‌سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست. دومین اندیشه مشهور وی تغییر و تحول دائمی جهان است. او می‌گفت هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.

پارمنیدس می‌گفت ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناپذیر روبرو هستیم. البته از طریق حواس نمی‌توان به این واقعیت رسید، بلکه تنها با تفکر عقلی است که این حقیقت را می‌توان دریافت.

۱۶۶-

(کوثر دستورانی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ و ۱۴)

تشریح موارد نادرست:

الف) هستی‌شناسی درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند.

ج) شاخه‌های فلسفه قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌کند و سپس قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کند.

د) امروزه همه رشته‌های علمی، دارای شاخه‌ای از فلسفه هم هستند.

۱۶۷-

(سعید حسن زاره، چیستی فلسفه، صفحه ۹ و ۱۰)

همه مسائلی که در گزینه ۲ مطرح شده‌اند، سؤالاتی بنیادی درباره جهان، وجود، انسان و طبیعت‌اند که با روش تجربی نمی‌شود به آن‌ها پاسخ داد، بلکه برای پاسخ به آن‌ها باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: در این گزینه، فقط سؤال دوم، مسئله فلسفی به حساب می‌آید. دو سؤال دیگر از سؤال‌های بنیادی درباره انسان و جهان نیست و همچنین با روش تجربی می‌توان به آن‌ها پاسخ داد.

گزینه ۲: هیچ‌یک از مسائل مطرح‌شده در این گزینه مسئله فلسفی نیست. مسائل مطرح‌شده در این گزینه از مسائل بنیادی درباره انسان و جهان نیست و با روش تجربی قابل بررسی است.

گزینه ۳: در این گزینه سؤال دوم سؤال فلسفی نیست؛ چرا که از مسائل بنیادی درباره انسان و جهان نیست و با روش تجربی قابل بررسی است.

۱۶۸-

(مبیر شمس آباری حسینی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۵)
افلاطون در تمثیل غار بیان می‌کند که وقتی فرد از غار بیرون می‌آید درمی‌یابد که نور عامل شناخت اشیا و امور بوده است. بنابراین از استعاره نور استفاده می‌کند.

۱۶۹-

(ماترزه سارات شاهمراری، چیستی فلسفه، صفحه ۳ تا ۵)
تشریح موارد نادرست:
ب) در تفکر فلسفی انسان ابتدا با یک مسئله فلسفی مواجه می‌شود و سپس به طرح پرسش فلسفی می‌پردازد.

۱۷۰-

(مبیر شمس آباری حسینی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)
سوفیست هم معرفت را بی اعتبار می‌داند هم اصل واقعیت و حقیقت را انکار می‌کند. بنابراین، هم معرفت را نامعتبر می‌داند هم واقعیت را ناصیل. این در حالی است که فیلسوف واقعیت را اصیل می‌داند. یعنی هر چند که ممکن است با فیلسوفان دیگر در دیدگاهش در خصوص واقعیت و معرفت متفاوت باشد اما اصل معرفت و واقعیت را می‌پذیرد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: فیلسوف اصل واقعیت را می‌پذیرد.
گزینه ۲: فیلسوف اصل معرفت را معتبر می‌داند.
گزینه ۳: اولاً سوفیست واقعیت را اصیل نمی‌داند ثانیاً فیلسوف اصل معرفت را معتبر می‌داند.

روان‌شناسی

۱۷۱-

(کوثر دستورانی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷ تا ۲۹)
الف) از نتایج پرسش‌نامه‌ها باید با احتیاط استفاده کرد.
ب) افراد عادی جامعه بیشتر با آزمون‌ها روبه‌رو شده‌اند.
ج) مصاحبه، بر خلاف گفت‌وگوی معمولی، سازمان یافته است.
د) در صورتی که بررسی آزمایشگاهی امکان‌پذیر نباشد، از مشاهده استفاده می‌کنیم.
ه) آزمون‌ها باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند.

۱۷۲-

(ماترزه سارات شاهمراری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۳، ۲۱ و ۲۲)
الف) مطابقت با واقعیت‌های تأیید شده علم روان‌شناسی و یا قابلیت بررسی آن پاسخ با روش‌های علمی معیار روان‌شناسان برای تشخیص صحت یک پاسخ است.
ب) اندیشمندان تمایل ندارند همانند لوح فشرده، حاوی اطلاعات خام باشند، بلکه سعی می‌کنند از اطلاعات موجود در حافظه، استنباط‌های زیادی داشته باشند؛ به عبارت دیگر سعی می‌کنند با بازنمایی آنچه در حافظه است، به مراتب بالاتر شناخت دست یابند؛ به عبارت دیگر فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد.
پ) هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه داشته باشد، پردازش ادراکی است.
ت) وقتی همه اصول حافظه کنار یکدیگر بیابند، نظریه‌های فراموشی را شکل می‌دهند.

۱۷۳-

(ماترزه سارات شاهمراری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴ و ۱۵)
الف) تبیین (چون به بیان چرایی پدیده‌ی طلاق اشاره دارد).
ب) پیش‌بینی
پ) توصیف (چون به بیان چیستی پدیده‌ی طلاق اشاره دارد).
و مهم‌ترین علت دشواری توصیف و تبیین پدیده‌های روان‌شناختی این است که پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر علت‌های متعددی هستند.

۱۷۴-

(وبیر دهقان، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)
جنبه‌های مختلف انسان را می‌توان از یکدیگر جدا کرد. رشد مو (جسمانی)، احترام به حقوق دیگران (اخلاقی)، توجه کردن با دقت بیشتر (شناختی)، رابطه با دوستان (اجتماعی) حس اندوه و غم (هیجانی) می‌باشند.

۱۷۵-

(وبیر دهقان، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۰)
دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند؛ زیرا هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند. دوقلوهای ناهمسان از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند.

۱۷۶-

(آرزو میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۶ و ۵۷)
الف) در ارتباط با «آرمان‌گرایی و عیب‌جویی» توصیه می‌شود که باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.
ب) کودکان براساس پردازش ادراکی، یعنی ویژگی‌های حسی و فیزیکی، عمل می‌کنند.
پ) به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد.

۱۷۷-

(آرزو میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵، ۶۱ و ۶۲)
الف) شناختی
ب) اخلاقی و ارزشی
پ) خودآرمانی
ت) تفکر فرضی

۱۷۸-

(آرزو میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵، ۵۷ تا ۵۹)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) مبنای استدلال در دوره کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.
ب) در این دوره اگر چه نوجوان به ارتباط با همسالان علاقه دارد ولی این به این معنا نیست که به ارتباط با والدین یا خواهر و برادرش بی‌علاقه است.

۱۷۹-

(معصومه حسینی صفا، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۱)
بروز هیجان ساده تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می‌شود. ولی بروز هیجان مرکب پیچیده‌تر بوده و با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابد. این هیجان مانند احساس پشیمانی، ترحم و سپاسگزاری می‌باشد.
بازی‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است.
اولین علامت رشد اجتماعی در دو تا سه ماهگی لبخند اجتماعی است.

۱۸۰-

(معصومه حسینی صفا، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۰، ۵۱ و ۵۳)
حوزه‌های اساسی رشد جسمانی، که در این دوره دستخوش تغییر می‌شوند، عبارت‌اند از: قد، وزن، رشد استخوانی و عضلانی، رشد مغز و سیستم عصبی، رشد اندام‌های داخلی و تغییراتی که در هنگام بلوغ روی می‌دهند.